

Retningslinjer for vurdering av utdanningsfaglig kompetanse ved ansettelse i vitenskapelige stillinger som er tillagt undervisning

Universitetet
i Stavanger

Retningslinjene er justerte etter nye forskriftskrav av 1.9.2019 [forskrift om ansettelse og opprykk i undervisnings- og forskerstillinger §§ 1-2, 1-3, 1-4, 1-5, 1-6 og 1-7](#), men ikke styrebehandlet. De erstatter «Retningslinjer for vurdering av undervisningskompetanse» fastsatt av Universitetsstyret 27.11. 2013. Universitetet er i prosess med å fastsette nye retningslinjer for vurdering av utdanningsfaglig kompetanse på bakgrunn av forskriftsendringen.

1 Virkeområde

Retningslinjer for vurdering av utdanningsfaglig kompetanse ved ansettelse i vitenskapelige stillinger som er tillagt undervisning er utarbeidet med hjemmel i Universitets- og høgskoleloven § 6-3 nr 3.

Bestemmelsene gjelder ved ansettelse i kombinerte undervisnings- og forskerstillinger (professor, dosent, førsteamanuensis og førstelektor) og rene undervisningsstillinger (universitetslektor og -lærer) der ansettelsesmyndigheten er tillagt UiS.

UiS strategi fra 2017-2020 fremholder at universitetet skal tilby forskningsbasert utdanning av høy internasjonal kvalitet med et læringsutbytte som møter studentenes, arbeidsmarkedets og samfunnet behov. Undervisningen skal være variert og tilpasset fag, læringsutbytte, dagens og morgendagens generasjon studenter. Fremragende undervisning skal fremmes gjennom bl.a videreutvikling av undervisningsmetoder, læringsformer, vurderingsformer, veiledning og læringsarenaer.

Retningslinjene er utarbeidet for å kvalitetssikre vurderingen av søkers utdanningsfaglige kompetanse ved ansettelse.

2 Aktuelt regelverk

Krav til utdanningsfaglig kompetanse

Utdanningsfaglig kompetanse er et kriterium for ansettelse i stilling som professor, dosent, førsteamanuensis, førstelektor, universitetslektor og universitetslærer. Kriteriene fremgår av [forskrift om ansettelse og opprykk i undervisnings- og forskerstillinger §§ 1-2, 1-3, 1-4, 1-5, 1-6 og 1-7](#).

Vurdering av utdanningsfaglig kompetanse

[Universitets- og høgskoleloven § 6-3](#) omhandler utlysning og ansettelse i undervisnings- og forskerstillinger. Ifht lovens § 6-3 nr 3 skal innstilling skje ut fra sakkyndig bedømmelse etter den stillingsbeskrivelse som er gitt i utlysning og betenkning. Ansettelsesorganet kan avgjøre at det i tillegg skal gjennomføres intervju, prøveforelesning eller andre prøver. I stillinger hvor det stilles krav om pedagogiske kvalifikasjoner, skal det foretas en særskilt vurdering av om søkerne oppfyller disse. Styret gir nærmere regler om bedømmelse innenfor forskriftens bestemmelser.

3 Krav til utdanningsfaglig kompetanse

UiS legger vekt på god undervisningskvalitet og krever derfor at den som skal ivareta undervisning har pedagogisk og didaktisk kompetanse knyttet til høyere utdanning.

Pedagogisk kompetanse forstås som å ha et pedagogisk kunnskapsgrunnlag som utgangspunkt for:

- å kunne beskrive, analysere, forklare, vurdere og begrunne egen undervisningspraksis
- å kunne beskrive, analysere, forklare, vurdere og begrunne ulike typer undervisningsplaner og studieplaner sammen med kollegaer
- forsknings- og utviklingsarbeid knyttet til ulike former for undervisningsrelatert arbeid eventuelt ulike typer planarbeid på ulike nivå

Didaktisk kompetanse forstås som å ha ferdigheter i:

- a) å kunne planlegge, gjennomføre og vurdere undervisning alene og sammen med kollegaer og studenter
- b) å kunne planlegge, gjennomføre og vurdere ulike typer for muntlig og skriftlig vurderings- og veiledningsarbeid alene og sammen med kollegaer og studenter
- c) å kunne håndtere ulik studentatferd og lede ulike læringsprosesser i store og små studentgrupper
- d) å kunne ta i bruk varierte arbeids- og vurderingsmåter alt etter hensikten med undervisning
- e) å kunne utvikle og vurdere ulike typer emne- og undervisningsplaner alene og sammen med kollegaer og studenter
- f) utviklingsarbeid som gjelder undervisningsrelatert arbeid alene og sammen med kollegaer og studenter

Krav til utdanningsfaglig basiskompetanse skal i utgangspunktet ikke stilles høyere enn til et universitetspedagogisk kurs av 200 timers varighet eller tilsvarende, dvs. annen pedagogisk utdanning og/eller fagdidaktisk kompetanse relatert til høyere utdanning etter samlet vurdering av relevans og omfang.

4 Kompetansekrav i kunngjøring

Ved kunngjøring av stillinger innenfor retningslinjenes virkeområde skal det i utlysningsteksten fremgå at den som ansettes må tilfredsstille kriteriene for utdanningsfaglig kompetanse på universitets- og høgskolenivå gitt i forskrift.

Videre skal det fremgå av kunngjøringen at søker som ikke tilfredsstiller kravene til grunnleggende kompetanse for undervisning og veiledning på universitets- og høgskolenivå ved tiltredelse må gjennomføre universitetspedagogisk kurs innen en periode på to år.

Ved kunngjøring av midlertidige stillinger av kortere varighet (inntil to år) skal det i utlysningsteksten fremgå at den som ansettes bør ha utdanningsfaglig kompetanse.

5 Søknad med dokumentasjon på utdanningsfaglig kompetanse

Det er søkers ansvar å dokumentere egen utdanningsfaglige kompetanse på en måte som gir det beste grunnlag for vurdering.

Pedagogisk kompetanse dokumenteres med

- vitnemål/kursbevis fra kurs i universitets- og høgskolepedagogikk eller annen relevant formell pedagogisk utdanning knyttet til høyere utdanning,
- FOU arbeid som artikler/kapitler i bøker/tidsskrifter
- presentasjoner på konferanser der undervisning og utdanning er tema

Didaktisk kompetanse dokumenteres i form av variert didaktisk arbeid i høyere utdanning som:

- planlegging, gjennomføring og vurdering av undervisning
- oppgavefaglig veiledning
- sensureringsarbeid
- deltakelse i emneplanutvikling
- praksisrettet utviklingsarbeid

Eksempler på dokumentert didaktisk arbeid som kan vedlegges søknaden: undervisnings-/veiledningsplaner, illustrasjonsmateriell, videomateriell, fagfellearbeid, utviklingsarbeid, kompendier, oppgavesamlinger eller lignende. Arbeidene skal synliggjøre fag og omfang, kurs og nivå.

Refleksjon over egen undervisningskompetanse

I søknaden bør søker kommentere og kritisk reflektere over egen undervisningskompetanse. Søker bør også vurdere, og argumentere for, etter-/videre-utdanningsbehov for utvikling av egen undervisningskompetanse i høyere utdanning.

6 Sakkyndig vurdering

Sakkyndig komite skal foreta en vurdering av søkers utdanningsfaglige kompetanse på bakgrunn av søkers dokumentasjon i søknaden. Komiteen skal eksplisitt gjøre rede for vurderingsgrunnlag og konklusjon.

Pedagogisk og didaktisk kompetanse relatert til høyere utdanning ut over en utdanningsfaglig basiskompetanse skal telle med ved rangering av kvalifiserte søkere.

7 Innstilling etter intervju, prøveforelesning og referansesjekk

Før innstilling fremmes skal innstillingsmyndigheten kvalitetssikre dokumentert undervisningskompetansen til de søkerne som sakkyndig komite har funnet kvalifisert for stillingen. Dette gjennom intervju, prøveundervisning og referansesjekk. I innstillingen som gis skal søkers utdanningsfaglige kompetanse vurderes og beskrives i lys av nye forskrifter.

8 Ansettelse

Det er ansettelsesmyndigheten som avgjør om kravet til utdanningsfaglig kompetanse er oppfylt eller om søker må tilegne seg slik kompetanse innen en periode på to år. Dersom det kreves at søker tilegner seg undervisningskompetanse skal dette fremgå av ansettelsesvedtak og arbeidsavtale.

Den som ansettes følger NyTi det første ansettelsesåret og eventuelt basiskurs i universitetspedagogikk i løpet av det andre ansettelsesåret, se pkt 9.

9 Undervisningsrelatert veiledning og kurs

NyTi - Undervisningsrelatert veiledning

Som en del av satsingen på god undervisningskvalitet har UiS innført et kollegabasert veiledningsprogram for alle nyansatte som skal ivareta undervisning, kalt NyTi. Programmet har en ramme på 50 arbeidstimer.

NyTi skal bidra med undervisningsrelatert veiledning til nyansatte slik at de får en god start som universitetslærere, og at studentene får en så god undervisning som mulig.

Veiledningen vil ha oppmerksomheten rettet mot den nyansattes forhold til undervisningen; hvordan den planlegges, utføres og vurderes samt samarbeidsforhold og relasjonen mellom studenter og den nyansatte.

Deltakelse i NyTi er obligatorisk for nyansatte som ikke kan dokumentere utstrakt undervisningserfaring fra norsk høyere utdanning og som minimum er ansatt for ett studieår i minst 50% stilling.

Basiskurs i universitetspedagogikk

UiS tilbyr basiskurs i universitetspedagogikk for ansatte som ikke har undervisningskompetanse på universitets- og høgskolenivå ved ansettelse.

Målet med basiskurset er å utvikle et pedagogisk og didaktisk grunnlag for profesjonell undervisning, utvikle et felles vitenskapelig språk for undervisning og bidra til forskningsbasert yrkesutøvelse

Kurset har en ramme på 150 arbeidstimer som fordeles mellom samlinger og mellomarbeid (individuell og i gruppe).